

Isten akaratának szolgálatában

Máté 5,17-19
Vízkereszt u. 2. vasárnap
1953. január 18.

A mai napra kirendelt szentlecke folytatása a múlt vasárnapinak, az igehirdetés is természetesen folytatja a múlt vasárnapi gondolatokat. Isten dicsőségének szolgálatáról volt szó múlt vasárnap, a mai ige pedig arról beszél, hogy Isten dicsőségét az Ő akaratának engedelmeskedő emberek szolgálják.

Istennek ugyanis megvan a maga terve a világ számára. Részleteiben is megvan. Az 1953. esztendőre is megvan. Ha minden ember összedugná a fejét és közös akarat, közös töprengéssel, összeadva képzelőerejüket és minden tudományukat, megpróbálnának valami jó tervet csinálni az 1953. esztendőre, az így kiagyalt terv is csak árnyék lenne Isten tervéhez képest, melyen ott ragyog Isten dicsőségének s az ember üdvösségének minden fényessége. Pedig az Isten terve sem a legjobb, csak a lehető legjobb. A legjobb volna, ha Isten nemcsak a terv elkészítője lenne, hanem egyben a végrehajtója is. Isten azonban nem intézkedik rólunk nélkülünk, hanem tervét az emberrel akarja végrehajtatni. Tervének elkészítésekor tehát számolni kénytelen az emberrel. Ha csak a saját mindenhatóságával és az angyalok szolgálatkészségével kellene számolnia, akkor a terve a legjobb lenne, mivel azonban számolnia kell az ember bűnével, tervet hátráltató akadékoskodásával, terve nem a legjobb, csak a lehető legjobb. A tervből ugyanis annyi valósul meg, amennyit belőle engedelmesen vállalnak az emberek. Ezért mondtuk, hogy Isten dicsőségét az Ő akaratának engedelmeskedő emberek szolgálják.

Ezzel azonban már megmondottuk azt is, hogy Isten akarata nemcsak általános életszabályokat tartalmazó törvényt akar adni a világnak, hanem vezetni is akarja annak életét. Minden ember számára minden napra, minden órára, sőt minden percre megvan a maga terve, vezető akarata, csak az a kérdés, hogy az ember vállalja-e Isten akaratát.

Az engedelmességre kész, Isten dicsőségét és saját üdvösségét szolgálni hajlandó ember számára az a nagy kérdés, hogy honnan tudhatja meg, mi az Isten akarata. Hol jelenti ki Isten az Ő akaratát? Az igében és a tanításban. Ezt feleli erre a kérdésre mai igénk.

1. Isten az Ő akaratát az igében jelenti ki.

A mai igét általában úgy szokták értelmezni, hogy ebben Jézus a törvényhez való viszonyáról tesz bizonyosságot, s visszautasítja az embereknek ezzel kapcsolatos téves gondolatait. Sokan ugyanis abban a hiedelemben éltek, hogy Jézus lerontja a mózesi törvény érvényét. Mikor a Bethesda tavánál épp szombatnapon meggyógyítja a 38 éve beteg embert, a zsidók üldözőbe veszik ezért és meg akarják őt, mint szombatrontót ölteni (Ján 5,16). A Lévi megtérése alkalmával tartott vendégség után közösen támadják meg őt a farizeusok és Keresztelő János tanítványai azért, hogy miért nem ragaszkodik a bűjt előírásaihoz (Máté 9,14). Ezekkel a téves gondolatokkal és vádakkal szemben Jézus itt leszögezi, hogy ő a törvény pártján van. Rámutatnak ezzel kapcsolatban arra is, hogy ez után a kijelentés után következik a tíz parancsolat jézusi magyarázata, ami szintén arra mutat, hogy Jézus itt a törvényhez való viszonyáról akar bizonyosságot tenni.

Ez mind igaz, de mégsem az egész igazság. Izrael népe ugyanis - akármily fontosnak tartotta is a tíz parancsolatot - nem vette azt ki Isten igéjének összefüggéséből. Nem is így emlegették: tíz parancsolat, hanem rendszerint így: a tíz ige. Ezenkívül Jézus itt nemcsak a törvényről beszél, hanem a törvényről és a prófétákról. Ez a kifejezés a Bibliában mindig a teljes igét, ebben az esetben az egész Ószövetséget jelentette. Jézus tehát Isten akaratát az egész igében a teljes Írásban tartja keresendőnek.

Saját életében is ezt valósította meg. Nemcsak a tízparancsolat elvei szerint élt, hanem egész életét az ige vezérlő uralma alá helyezte. Az is az ember-sors vállalásához tartozott, hogy Ő sem valami természetfeletti kijelentés által tudta meg Isten akaratát, hanem úgy kellett azt neki az igéből kiolvasnia. Neki is az ige volt lábai szövetnéke és ösvényeinek világa (Zsolt 119, 105). Különösen Máté evangélista csodálkozott el ezen. Úgy látta, hogy Jézus minden szava és cselekedete az igében találja meg a maga magyarázatát. Ezért olvassuk oly sokszor nála, hogy ez pedig azért történt, hogy beteljesedjék az írás.

Ki tudja az igében Isten vezető akaratát megtalálni?

Az eddigiekben már megadtuk a felelet első tételét erre a kérdésre: Az, aki - mint Jézus - mindig magára vonatkoztatva olvassa a bibliát.

A felelet második tétele is benne van a mai szent leckében: Az találja meg az igében Isten akaratát, aki mint Jézus is, elismeri az ige feltétlen kötelező tekintélyét. Erről beszél Jézus, amikor azt mondja, hogy egy jóta, vagy egy pontocska el nem múlhatik a törvényből. A zsidó írásban ugyanis voltak egymáshoz nagyon hasonló betűk, s mivel az írásban csak a mássalhangzókat írták le, az esetleg rosszul írt betűre nehéz volt következtetni a többi betűből, s így a szó esetleg egészen más értelmet nyert.

Az igének tehát a legaprólékosabb engedelmességgel tartozom. Minden betűje fontos. Nem válogathatok benne, s nem mondhatom: Ez fontos, ezt megtartom... amaz már túlhaladott álláspont, az már nem vonatkozik reám.

Két akadály van ennek az engedelmességnek főképpen. Az egyik a halott betű szolgálata, a másik a hamis szabadság. Az előbbi pontosan betartja a betűt, a formát, de közben engedi, hogy elsikkadjon a tartalom, a lényeg. Ez a biztos út a képmutatás felé. Az utóbbi, a hamis szabadság nem sokat törődik a betűvel, a külső formával, a tartalomra, a lényegre, a betűkbe öntött szellemre helyezi a hangsúlyt, s eközben nem veszi észre, hogy a szellemi magyarázat jogcímén lazítja a törvény ó emberünket öldöklő szorítását. Ez biztos út az erkölcsi szabadosság felé. Figyeld meg Jézus engedelmisségét! Ő nem rabja a betűnek, de rabja a betűkben kijelentett léleknek, s ez nála sohasem a törvény megkönnyítését jelenti, hanem mindig annak megnehezítését. Gondoljunk csak azokra a magyarázatokra, amelyekkel épp ebben a fejezetben magyarázza a tízparancsolatot!

Szeretnéd Isten dicsőségét és ember üdvösségét szolgálni? Állj ezzel az engedelmisséggel az ige, s ebben Isten akaratának szolgálatába!

2. Jézus a szent lecke utolsó versében beszél emberekről, akik tanítanak minket Isten akaratának megismerésére.

Isten tehát a tanításban is kijelenti akaratát az azt keresőknek.

Miért van szükség az ige mellett az ige magyarázatára, a tanításra is? Azért, mert két hatalmas tényező akadályozza, hogy Isten akaratát az igében megtaláljuk. Az egyik az ő ellenség, a Sátán, aki mindenképp meg akarja akadályozni, hogy az ember Istennek engedelmeskedjék. Az Isten akaratát az igében kereső ember mellé letelepedik s elkezd neki magyarázni az írásokat. Máté 4. fejezetében Jézus megkísértésének története a legvilágosabb példa arra, milyen jól ismeri az ördög a Bibliát, milyen kitűnően tudja a maga érdekében idézni és magyarázni. Jézust nem tudta félrevezetni Isten akaratának keresésében, de Évát, az első asszonyt már megzavarta az ördög igemagyarázata és engedetlenségre vitte (I. Móz 3,1).

A másik akadály annak, hogy az igében könnyen rátaláljunk Isten akaratára, a saját kívánságunk. Isten gondolatai mások, mint a mieink (Ézs 55,8), ezért nem fülük hozzá a fogunk. Addig csűrjük, csavarjuk az igét, míg végre rákényszerítjük a mi kívánságunkat, akaratunkat s akkor nagy fennen lobogtatva hirdetjük, mint Isten akaratát. Ilyenkor nem Isten akaratát kerestük az igében, hanem a mi akaratunknak isteni jóváhagyását.

Ezek miatt az okok miatt van szükség a saját ellenőrzésünkre. Ezt az ellenőrzést keresztyén testvéreink által ajándékozza nekünk Isten. Vigyázzunk

azonban, mert Jézus ebben az igében épp arra figyelmeztet, hogy van olyan tanító, aki rosszul tanít.

Az Isten akaratát kereső s testvérétől tanácsot kérő ember ne felejtse el a következőket:

a) „Mindenikünk maga ad számot magáról az Istennek” (Róma 14,12). A döntés felelőssége tehát az enyém, azt másra át nem háríthatom.

b) „Lesz idő, mikor az egészséges tudományt el nem szenvedik, hanem a saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük” (II. Tim 4,3). Ne szaladgáljak hát testvértől testvérhez, míg végre olyanra nem akadok, aki azt tanácsolja nekem, amit magam is szeretnék!

c) Nem emberi bölcsesség tanácsára van szükségem, hanem Isten akaratának megismerésére. Első az ige, s csak utána jön a tanítás.

A „tanító” pedig tartsa szem előtt a következőket:

a) Nem lehetek más lelkiismerete. Nem dönthetek más helyett. Csak arról beszélhetek, hogy én hasonló esetben miként látnám Isten akaratát,

b) Mindennek dacára tanításomért Isten előtt én vállalom a felelősséget,

c) A közbenjáró imádság többet ér, mint a leggazdagabb tapasztalat.

Ahol emberek Isten akaratának szolgálatába szegődnek, ott csodák történnek. A csodák útja ugyanis az engedelmesség. Jöjj, keressük és vállaljuk együtt Isten akaratát! Így lesz neki dicsőség, nekünk üdvösség. Ámen.